

Tantárgy neve/kódja:	A modern opera/BTR-DK-9xx	
Tárgyfelelős:	Doktori programvezető	
Tantárgy oktatója:	Bali János prof. dr.	
Kreditszám:	10	
Óratípus:	Gyakorlat	
A tantárgy céljának rövid ismertetése:	Bevezetés az utóbbi száz év operáinak világába. Mivel az opera klasszikus multimedialis magaskulturális műfaj, ezért rajta keresztül kivételesen jól vizsgálhatók az utóbbi száz év intellektuális önreflexiói, társadalmi feszültségeinek a kulturális elit általi értékelése, a különböző társadalmak műtfeldolgozása.	
Elsajátítandó elméleti ismeretanyag:	A modern opera jelentősége és főbb irányzatai: zenetörténeti, szociológiai, történelemszemléleti szempontból vizsgálva. Kapcsolata a színházzal, filmmel, képzőművészettel, irodalommal.	
Elsajátítandó gyakorlati ismeretanyag:	A kurzus tág művészettörténeti kontextusba ágyazva vizsgálja az utóbbi száz év néhány operáját: Schönberg: Mózes és Áron (1932) Kagel: Staatstheater (1971) Wilson/Glass: Einstein on the beach (1976) Stockhausen: Licht (1977–2003) Ligeti: Le grand macabre (1978) Sciarrino: Luce mie traditrici (2011) Kurtág: Fin de partie (2018)	
A 2-4 legfontosabb kötelező irodalom felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, (esetleg oldalak), ISBN)	<ul style="list-style-type: none"> – Paul Griffiths: <i>Modern Music</i> (JM Dent & Sons Ltd, London–Toronto–Melbourne, 1981, ISBN 0-460-04365-X) – 'Opera', 'Schoenberg', 'Kagel', 'Glass', 'Stockhausen', 'Ligeti', 'Sciarrino', 'Kurtág' – címszavak a <i>New Grove Dictionary of Music and Musicians</i>-ből, 2nd edition (Macmillan, New York, 2001, ISBN 1-56159-239-0) – Yayoi Uno Everett: <i>Reconfiguring Myth and Narrative in Contemporary Opera</i> (Indiana University Press, 2015, ISBN13: 9780253017994) 	
A 2-4 legfontosabb ajánlott irodalom felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, (esetleg oldalak), ISBN)	<ul style="list-style-type: none"> – Erwin Stein szerk.: <i>Arnold Schönberg levelei</i>. Ford.: Tallián Tibor (Zeneműkiadó, Budapest, 1974, ISBN–) – Mervyn Cooke: <i>The Cambridge Companion to Twentieth Century Opera</i> (Cambridge University Press, 2006, ISBN13: 9780521783934) – Richard Leppert: <i>Aesthetic Technologies of Modernity, Subjectivity, and Nature: Opera, Orchestra, Phonograph, Film</i> (University of California Press, 2015. ISBN13: 9780520962521) 	
Elmélet-gyakorlat aránya:	Elméleti óra óraszám:	Gyakorlati óra óraszám:
Az alkalmazott oktatási módszerek:	A kiválasztott művek kiválasztott részleteinek közös megtekintése és értékelése, a felvetődő művészi-kulturális-történettudományi kérdések közös diszkussziója. A művekre és környezetükre vonatkozó dokumentum-részletek közös értékelő olvasása.	
Az értékelés módja:	Háromosztatú gyakorlati jegy	

<p>Az értékelés kritériuma:</p>	<p>Az órán való részvétel az aláírás megszerzésének a feltétele (min. 75%). Az értékelés alapja az anyag feldolgozására szolgáló részfeladatok jó színvonalú, kreatív elvégzése; saját kulturális-történelmi értékelési szempontok és problémák önálló felvetése. Kiválóan megfelelt = minden feladatot elvégzett, és többségüket magas színvonalon. Az órákon aktív volt. Megfelelt = a feladatok felét elvégezte Nem felelt meg = nem végezte el a feladatok több, mint felét</p>
<p>Miként járul hozzá a tantárgy a doktori iskola képzési programjában tanulási eredményként megjelölt MKKR 8. szintű tanulási eredmények eléréséhez.</p>	<p>Tudás: rendelkezik a kortárs opera jellemzőinek, legfontosabb irányzatainak és kulturális-történelmi összefüggéseinek kutatási szintű ismeretével. Megérti környezeti összefüggéseit, kompozíciós technikáit, a bennük megtestesülő fogalmi rendszereket, terminológiát.</p> <p>Képességek: képes a saját szakterülete szempontjából lényeges interaktív-interkulturális viszonyok, a személyes és közösségi lét szempontjából releváns, átfogó összefüggések megtalálására, feltérképezésére és közvetítésére.</p> <p>Attitűdök: rendelkezik olyan érdeklődéssel és tanulási képességgel, mely lehetővé teszi a szakterület jelen pillanatban még átláthatatlan, előjelezhetetlen kutatási problémáinak azonosítását és megoldását. A szakterületi szempontokat mindig tágas környezetben igyekszik szemlélni, a felmerülő problémák felderítésén állhatatosan tud dolgozni.</p> <p>Autonómia és felelősség: Alkotó, kreatív önállósággal épít ki és kezdeményez új vizsgálati szempontokat. Felelősséggel vállalja szakmája elméleti és gyakorlati kérdései kapcsán új etikai kérdések felvetését és megválaszolását. Lényeges számára a társadalmi tudománykövetítés is.</p>